

Datum 2020-12-23

Mottagare: Socialdepartementet
Adress: via e-post till
s.remissvar@regeringskansliet.se
david.brandell@regeringskansliet.se

Remissvar gällande *Förslag till lag om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19* (diariernr S2020/09214)

Sveriges Riksidrottsförbund (RF), som utgörs av 72 specialidrottsförbund, lämnar härmed följande remissvar.

Övergripande inställning

Idrottsrörelsen har under coronapandemin tagit ett stort ansvar för att bidra till att hindra spridningen av det virus som orsakar covid-19 och vill göra så även fortsättningsvis. RF upplever att det finns en mycket stor anpassningsbarhet och följsamhet inom idrottsrörelsen i att följa de vid var tidpunkt och för den aktuella regionen gällande förbud, föreskrifter och allmänna råd. Många specialidrottsförbund har utifrån Folkhälsomyndighetens allmänna råd och rekommendationer utarbetat protokoll för genomförande av verksamhet på ett smittsäkert sätt, detta i syfte att hjälpa idrottsföreningar att göra rätt och samtidigt kunna bedriva viss och anpassad idrottslig verksamhet.

För idrottsrörelsen är det en självklarhet att hindra smittspridningen väger tyngre än idrottslig verksamhet. Samtidigt bidrar idrottsverksamhet till såväl fysiskt som psykiskt välmående, varför RF vill understryka vikten av att ge människor möjlighet att kunna fortsätta utöva idrott på ett anpassat sätt. Många barn, ungdomar och vuxna blir stillasittande när organiserad idrottsverksamhet inte kan genomföras och det finns en stor oro för att människor inte återvänder till idrotten när verksamheten åter startas upp. I detta är idrottsrörelsen enig.

RF är i stort positiva till förslaget till lag om särskilda begränsningar för att förhindra spridningen av sjukdomen covid-19 (lagförslaget) men med önskemål om förtydliganden enligt nedan.

Allmänna synpunkter på lagförslaget

Det är svårt att utifrån lagförslaget bedöma om lagen, som ger utrymme för mycket långtgående åtgärder, faktiskt skapar möjlighet att vidta träffsäkra åtgärder som förhindrar smittspridning utan att i onödan begränsa verksamheter som kan genomföras på ett från smittskyddssynpunkter säkert sätt. För att så ska vara fallet krävs tillräckliga resurser och mycket stor kunskap hos inte minst de myndigheter som regeringen, med stöd av lagen, beslutar får meddela föreskrifter. Idrottsrörelsens har under coronapandemin upplevt att såväl förordningar som föreskrifter och allmänna råd har brutit i träffsäkerhet och tydlighet utifrån dels bristande legala möjligheter, dels bristande resurser och kunskaper. Detta har skapat en stor osäkerhet hos förbund och föreningar i vad som kan och bör genomföras. Dessutom upplever RF att hittillsvarande begränsningar ibland begränsat sådan verksamhet som faktiskt kunnat genomföras utan risk för smittspridning men till stor gagn för folkhälsan. Dock bör det framhållas att RF i grunden är positiv till en lagstiftning som ger förutsättningar för att snabbt kunna införa nya träffsäkra begränsningar när så krävs, men då fördras att i synnerhet myndigheter ges tillräckliga förutsättningar i form av bland annat resurser ett sådant uppdrag.

Om staten inför kraftiga begränsningar måste staten samtidigt tillföra resurser för att kompensera för de minskade intäkter och kvarvarande kostnader som uppstår och som inte vara möjliga att planera för. RF ser det som naturligt att ett sådant stöd med fördel fördelas av RF för hög träffsäkerhet och minimal administration. RF vill också betona att även om staten har givit idrottsrörelsen möjlighet till kompensation har den uppgått till cirka 40 procent av den negativa ekonomiska effekten och då är inte samtliga kostnader räknade.

Lagförslaget föreslås träda i kraft den 15 mars 2021. För idrottsrörelsen, med potentiellt ett mycket stort antal organiserade aktiviteter varje dag, är det oerhört viktigt att de organ till vilka det delegeras att meddela föreskrifter, i sådan tid och med sådan tydlighet ges uppdraget att förbereda föreskrifter som kan meddelas samtidigt som lagstiftningen. Dessutom måste dessa organ när de formar sina processer förstå att idrottsrörelsen bygger på ideellt engagemang och i det minskar den administrativa bördan samt ha god flexibilitet.

Lagförslaget ger utrymme för begränsningar som kan vara mycket långtgående för en del av eller hela verksamheter. RF menar därför att det är ytterst angeläget att varje begränsning blir föremål för frekventa omprövningar av om begränsningen har den eftersträvade effekten på smittspridningen och om det förhållande som föranlett begränsningen fortsatt är för handen. Begränsningar av förutsättningar för idrottslig verksamhet innebär en begränsning av möjligheter till en god folkhälsa, vilket bör tillmätas särskild vikt i avvägningen av om en begränsning är proportionerlig. Barns

behov av fritidsaktiviteter, såsom idrottsaktiviteter, bör tillmätas särskild betydelse vid denna bedömning och RF menar att frågan om förutsättningar för barns idrottande bör prövas skilt från förutsättningarna för vuxnas idrottande, om skillnad i smittspridning finns mellan dessa båda grupper.

Föreskrifter om begränsningar av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

RF delar bilden av att ordningslagens huvudsyfte är att upprätthålla ordning och säkerhet och inte att förhindra spridning av smittsamma sjukdomar. RF delar också bilden av att det under coronapandemin har varit svårt att göra åtskillnad mellan olika typer av offentliga tillställningar utifrån möjligheten att bedriva en smittsäker verksamhet. Såväl publik vid idrottsevenemang som utövardeltagare i sådana offentliga tillställningar där utövarna inkluderas i begreppet deltagare i ordningslagens mening (s.k. motionslopp) har begränsats på ett sätt som uppfattas som oproportionerligt. RF välkomnar utformningen av lagförslaget om begränsningar av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar där utgångspunkten är begränsningar som är mindre långtgående än ett förbud och som innebär att det i de allra flesta fall kommer att vara tillräckligt att verksamheter anpassas på ett sätt som minskar risken för smittspridning. Emellertid är det viktigt att de begränsningar som beslutas kan få en träffsäkerhet som tar hänsyn till olika typer av offentliga tillställningar. Sådana offentliga tillställningar där publik utgör deltagare i ordningslagens mening bör bedömas utifrån faktorer som arenapacitet och flöden medan det för tävling i skog, på väg, vatten och snö bör beaktas att utövarna är i rörelse utomhus över större ytor och att arrangören har stora möjligheter att styra flöden genom till exempel starttider och utspridda start- och målområden. RF framhåller särskilt att motionslopp är en viktig drivkraft för folkhälsa på det sättet att ett enda motionslopp motiverar till träning lång tid innan loppet.

Föreskrifter om begränsningar vid platser för fritids- och kulturverksamhet

I lagförslaget föreslås föreskrifter om begränsningar vid platser för fritids- och kulturverksamhet. I lagförslaget definieras platser för fritids- och kulturverksamhet bland annat som gym- och sportanläggningar, badhus och liknande platser. I skälen för förslaget anges att särskilt stora risker för smittspridning uppkommer när människor samlas på en begränsad yta och att det bör vara möjligt att införa begränsningar som avser platser för fritids- och kulturverksamhet. Vidare anges att det finns vissa svårigheter med att tydligt avgränsa vilka typer av verksamheter som ska få begränsas och att en uttömmande uppräkningsriskerar att utelämna verksamhetstyper som i ett senare skede visar sig medföra stora risker för smittspridning. Det framstår därför, enligt skälen för förslaget, som ett bättre alternativ att låta regleringen omfatta alla platser för fritids- och

kulturverksamhet och att eventuella undantag bör regleras på lägre normgivningsnivå än lag.

Det är för RF oklart vad det är som närmare ska begränsas med stöd av den i lagförslaget aktuella paragrafen. I förslaget till lagtext används begreppet plats för fritidsverksamhet medan det i motiven anges både yta, plats och verksamhet. Är det i första hand organiserad verksamhet som ska kunna begränsas, är det organiserad verksamhet på en begränsad yta, är det verksamhet på en begränsad yta eller är det verksamhet på en yta? Här behöver förtydligande göras.

Platser för fritidsverksamhet i form av idrottsverksamhet är väldigt varierade till sin utformning beroende på vilken idrott som utövas på platsen. Vissa platser för idrottsverksamhet är en av golv, väggar och tak begränsad yta, t.ex. en simhall, en sporthall eller en badmintonbana. Andra platser för idrottsverksamhet begränsas av någon form av staket eller annan enklare avkärning i sidled, t.ex. en fotbollsplan, en ridbana eller en friidrottsarena utomhus. Ytterligare andra platser för idrottsverksamhet begränsas i princip inte av annat än naturen, t.ex. platser för orientering, terränglöppning eller rodd. RF uppfattar, trots oklarheten beskriven ovan, att alla de här angivna platserna för idrottsverksamhet skulle kunna träffas av i utgångsläget samma begränsningar. Om det är platsen som utgör grunden för begränsningen är det absolut nödvändigt att undantag övervägs för de platser som redan på grund av sin utformning, stora öppna ytor utomhus för idrotter utan närkontakt vid idrottsutövningen, har liten risk för smittspridning. I annat fall riskerar begränsningar att träffa vissa delar av idrottsverksamheten på ett sätt som framstår som oproportionerligt givet risken för smittspridning. RF framhåller åter igen att den idrottsliga verksamhet som utifrån ett smittskyddsperspektiv kan genomföras, måste kunna genomföras för folkhälsans skull.

Stockholm
SVERIGES RIKSIDROTTSFÖRBUND

Björn Eriksson
Ordförande

Stefan Bergh
Generalsekreterare